

La Feria como lección

COMPLICIDADES

Carlos Marzal

En el reino zoológico de la literatura suele ser de buen tono quejarse de las ferias del libro. (En el reino zoológico de la literatura suele ser de buen tono el acto de quejarse: de la crítica, de los editores, de los políticos, del estado del idioma, del libro electrónico, del punto de la carne al punto.) No sé: el gremio de los escritores resulta bastante quejica.

A veces se diría que existe un Santo Oficio encargado de hacer una cuerda de presos, y arrastrar a latigazos a los escritores a las ferias, para que firmen o dejen de fir-

mar ejemplares de sus libros. Que se sepa, a ese tipo de festejos uno va porque le apetece, porque le interesa, porque le gusta. De lo contrario, basta con quedarse en casa —como confesó sin sonrojo cierto poeta, al pie de su fotografía—, leyendo a Joyce en inglés.

El caso es que a mí me gustan las ferias. Me gustaban de niño lector, cuando mi padre me llevaba de la mano a la entonces plaza del Caudillo —¿eran verdes las casetas?—, y uno podía comprar lo que nunca se encontraba en las librerías el resto del año. Y me gustaron de adolescente, cuando se celebraron en la Lonja de Valencia, que daba un halo sagrado —por más que el edificio fuese laico y mercantil— al universo de los libros. Y me gustan de adulto, cuando me ha tocado ejercer de escritor ambulante —de ferian-

te escritor—, por los rincones de la España biodiversa.

Las ferias —con los autores en las pece-
ras, esperando que se acerque un comprador con su anzuelo— creo que son una inmejorable escuela de vida. Nos enseñan que el libro es un objeto no sólo de interior, de flexo y mesa camilla, una herramienta invernal, sino una cosa que necesita orearse al aire libre, bajo el sol o la lluvia, para orearnos la cabeza, que la tenemos los escritores y lectores llena de telarañas, de polvo, de trastos viejos. A los libros (y a sus autores) les sientan bien las avenidas y los parques, las plazas y paseos céntricos orillados de cualquier árbol frondoso con buena sombra.

Pero además, las ferias enseñan modestia a quienes hacemos objetos verbales, nos aproximan al lector de carne y hueso (que es un misterio aún más grande que el lector fantasmal desconocido), y nos confirman algo que nunca se debe olvidar: el hecho de que es un milagro el que alguien, entre los millones de libros que existen a

Las ferias enseñan modestia a quienes hacemos objetos verbales, nos aproximan al lector... y nos confirman el milagro de que alguien dé con nuestro libro

su disposición, vaya a dar en el nuestro. Mi bautizo de fuego en la Feria de Madrid fue hace algunos años, con **Ian Gibson**. Nos sentaron a los dos en la arena (literalmente, no en la caseta), codo con codo. Él firmaba su magnífica biografía de **Antonio Machado** y yo mi primera novela. Después de dos horas de firma, la cola de Gibson, que no había decrecido ni un instante, era tan enorme que tapaba mi mesa. A punto estuve de hacer de guardia urbano y organizarle el gentío. En un descanso que se tomó, me miró con sus ojillos guasones y me dijo: «Qué puitada ti estoy haciendo, Cairlos. Disculpa. No ti priocupes. Haice treinta años me lo hiso el cambrón de **Saramago** a mí. Firmió millones dei librios, y yo aún mienos que tú hoy. Eisto es un ejercicio de moiestia.»

Protagonista Ciència

NOVETATS

pd

Posdata

Editorial Prensa Valenciana, S. A.
levante.posdata@epi.es

Clàssics, llibres d'investigació, descobriments, ficció i explicacions de l'univers per a lectors no especialitzats. Tot té cabuda en el món científic ara que s'ha diversificat al món de la lletra i cada vegada es fa més nombrosa l'edició d'obres al voltant d'aquest pensament.

La ciència en lletres

Assaig

POR MARIA JOSEP PICÓ

■ L'aventura científica està garantida. Des de la recuperació del clàssic *El Planeta dels Simis* fins *La Ciència dels Simpson*, sense deixar de banda el pensament de **Charles Darwin** i les lliçons botàniques de **Joan Plaça** en edició facsímil, *Practica generalis*, o commemoracions com ara l'Any de la Química (mitjançant l'edició del llibre de gran format *Elements. Una exploració visual de tots els àtoms coneguts de l'Univers*, de **Theodore Gray**) o el dels Boscos, amb *Un oasi en la ciutat*, d'**Antoni Aguilera**. La Càtedra de Divulgació de la Ciència lidera, juntament amb Publicacions de la Universitat de València (PUV) i Edicions Bromera, les noves propostes científiques. De fet, dues de les novetats són resultat de dos premis organitzats per aquest servei del vicerektorat d'Investigació: *L'enigma de la llibertat*, XVI Premi Eu-

ropeu de Divulgació Científica i *Transeünts*, Vè Premi Vicent Andrés Estellés de Narrativa Científica. A més, PUV i l'Institut d'Estudis Catalans llancen la nova col·lecció Pensament Científic.

Sense Fronteres presenta tres nous títols. Per a joves i no tant, *La ciència dels Simpson. L'univers amb forma de rosquilla. Guia no autoritzada*, de **Marco Malaspina**, analitza de manera àgil els continguts científics, realitats i tòpics que esguiten la sèrie televisiva. L'expert valencià **David Irazo** en *De la Terra a l'espai. Com funciona la tecnologia que ens ajuda des de l'exterior* parteix dels descobriments de la carrera espacial del segle passat per a explicar moltes de les claus de la investigació a l'espai, la tecnologia dels satèl·lits i avançar noves claus de futur. I el més recent, l'assaig *L'enigma de la llibertat. Una perspectiva biològica i evolutiva de la llibertat humana*, de **David Bueno**, reflexiona sobre trets fonamentals de nostra espècie, mentre fa una aproximació al llibre albir.

El clàssic de ciència-ficció *El planeta dels*

simis i *Transeünts* són els dos nous títols la col·lecció Ciència entre Lletres, de PUV i la Càtedra de Divulgació de la Ciència. L'obra de **Pierre Boule** de 1963 arriba amb introducció d'**Alberto Giráldez** sobre l'experimentació amb animals. **Ignasi Díaz**, amb *Transeünts*, convida a viure la trama d'un meteoròleg destinat a un aeroport d'una recòndita ciutat on investigarà les causes d'un antic accident aeri.

Els professors

Ramon Lapiedra, Jesús Navarro, Andrés Moya i Jaume Terradas són els promotors de la nova col·lecció Pensament Científic, l'objectiu de la qual és complementar la recerca científica, els seus resultats i aplicacions,

per a abordar «l'aventura intel·lectual que implica la ciència, on no hi ha un pensament únic, sinó també un procés de debat, reflexió i aprenentatge sobre molts temes de la vida», com apunta Navarro.

Amb *Els secrets del que és viu*, de **Michel Morange**, i *Defensa de la ciència dintre de la raó*, de Susan Haack, s'inaugura aquesta iniciativa. Els fets biològics no poden ser explicats per un principi d'intel·ligibilitat únic, segons analitza Morange, mentre que **Susan Haack**, a través d'una filosofia de la ciència no reglada, sinó ampla, porta els lectors molt més enllà de les «guerres de la ciència».

La ciència dels Simpson. L'univers amb forma de rosquilla. Guia no autoritzada. Marco Malaspina. Sense Fronteres.

Darwin. El seu temps, la seua obra, la seua influència. Jesús I. Catalpa Gorgues y Víctor Navarro Brotóns (Dir.).

Defensar la ciència dintre de la raó. Entre el científisme i el cinisme. Susan Haack. PUV.

Els elements. Una exploració visual de tots els àtoms coneguts de l'Univers. T. Gray.

El planeta dels simis. Pierre Boule. PUV-Càtedra.

Els secrets del que és viu. Contra el pensament únic de la biologia. Miguel Morange. PUV.

L'enigma de la llibertat. David Bueno. Sense Fronteres. Premi Europeu de Divulgació Científica.